

Κριτική Βιβλίου “Ασυγχώρητο λάθος” της Γιόλας Δαμιανού – Παπαδοπούλου

Η Μαργαρίτα είναι η κεντρική ηρωίδα του βιβλίου. Γεννιέται το 1924 σε ένα χωριό των Σερρών. Πρόκειται για μία πολύτεκνη οικογένεια. Η μητέρα προσπαθεί να στηρίξει οικονομικά την οικογένεια, ο πατέρας λόγω πεπιοθήσεων εξορίζεται, ενώ επιστρέφοντας αποκτά έναν βίαιο χαρακτήρα. Αναγκάζουν τη μικρή Μαργαρίτα σε ηλικία 8 ετών να εγκαταλείψει το σχολείο και να μεταβεί στη Θεσσαλονίκη για να εργαστεί ως υπηρέτρια στο σπίτι ενός Εβραίου βιομηχάνου. Η οικογένειά της έκτοτε δε θα νοιαστεί για την ίδια, εκτός από τις οικονομικές απολαβές της εργασίας της.

Στα δεκατρία της θα αποκτήσει μία κόρη και τα αφεντικά της θα εκμεταλλευτούν το νεαρό της ηλικίας της για να της την πάρουν μακριά της ενώ την ίδια θα την πετάξουν από το “αμόλυνο” σπιτικό τους. Δε θα αργήσει να βρει το δρόμο της και να ανακαλύψει το ταλέντο της στον χορό. Γίνεται, λοιπόν, χορεύτρια σε καμπαρέ χωρίς να δεχθεί ποτέ να λερώσει το σώμα της.

Φύλακας άγγελός της θα αποδειχθεί ο Λουί, ένας άνθρωπος με ένα δύσκολο παρελθόν. Έχοντας βιώσει την απόρριψη της οικογένειάς του και τη βία θα προσπαθήσει να βρει τον δρόμο του. Μόνο που ο δρόμος του δεν είναι στρωμένος με ροδοπέταλα αλλά με αγκάθια που του ματώνουν την ψυχή. Τα βιώματά του είναι αυτά που τον οδηγούν στο να προσπατεύει τα νεαρά κορίτσια από λανθασμένα όνειρα.

Εκτός από τον Λουί, η Μαργαρίτα θα βιώσει την αληθινή φιλία στο πρόσωπο της Σταυρούλας, της Μαίρης, του Φώτη και της Ροπίν. Το κάθε πρόσωπο θα της σταθεί διαφορετικά κατά τη διάρκεια της ζωής της αλλά η αφετηρία και ο τερματισμός είναι ίδια, η αγάπη.

Φυσικά, θα γνωρίσει και τον έρωτα μέσα από τα μάτια του Μιχάλη, του Μάρτιν και του Ζακ. Τρεις άντρες θα την αγαπήσουν όσο τίποτα άλλο στη ζωή τους. Θα την αγκαλιάσουν και θα θελήσουν να της προσφέρουν μόνο αγάπη και στοργή. Και η ίδια μη έχοντας ζήσει αυτή τη στοργή από τους γονείς της θα χουχουλιάσει μέσα στις φτερούγες τους. Αυτοί οι τρεις άντρες που θα περάσουν από τη ζωή της θα της προσφέρουν τα πάντα αλλά η ίδια δε θα καταφέρει να τα ανταποδώσει στο έπακρο. Άλλωστε, τα βιώματά της είναι διαφορετικά. Φυσικά, θα έρθουν και άλλοι. Μόνο που δεν έχουν όλοι τους καλούς στόχους και προθέσεις.

Όμως, δε θα κατορθώσει να απελευθερωθεί. Όχι όσο η ίδια δε θα έχει στην αγκαλιά της τη μονάκριβη κόρη της, την Κατρίν.

Αγαπημένο μου απόσπασμα είναι αυτό της σελίδας 237: **«...Είμαι πολύ θυμωμένη, πρώτα με τον εαυτό μου που σε πίστεψα κι άφησα να μπεις στη ζωή μου. Ήμουν, βλέπεις, ένα παιδί στερημένο από φροντίδα, που ποτέ κανείς δεν προστάτεψε· και βρέθηκες στον δρόμο μου εσύ· σαν φύλακας άγγελος άνοιξες την αγκαλιά σου κι εγώ κούρνιασα σαν το σπουργίτι που αποζητά ζεστή φωλιά για να κρυφτεί... Με ρώτησες αν σ' αγαπώ, κι εγώ δεν ήξερα τι θα πει αγάπη. Μου αρκούσε που μ' αγαπούσες εσύ. Πείστηκα για την αγάπη μου όταν κατάλαβα πως μπορεί και να σ' έχανα κάποια στιγμή μέσα στη λαίλαπα του πολέμου. Υποσχέθηκες να μ' αγαπάς πάντα και πως ποτέ δε θα με εγκαταλείψεις· έτσι, με έπεισες να αφήσω την παλιά μου ζωή και να σε παντρευτώ...»**

Μέσα από αυτή την ιστορία θα δούμε ορισμένα ιστορικά γεγονότα να περνάνε από τις σελίδες του βιβλίου. Μόνο που η συγγραφέας δε θα προσκολληθεί σε αυτά. Αντιθέτως, αυτό που την ενδιαφέρει είναι να καταγράψει τη ζωή μιας γυναίκας που δεν πήρε αγάπη από τους οικείους της αλλά πάλεψε με νύχια και με δόντια για να κατακτήσει τον κόσμο της, να ορθοποδήσει, να πολεμήσει ενάντια στις προκαταλήψεις, να φτιάξει τη ζωή της,

να κυνηγήσει τα όνειρά της, να επουλώσει τις πληγές της και να νικήσει. Μόνο που αυτή η έλλειψη οικογενειακής θαλπωρής θα την οδηγήσει να έχει αντίστοιχες συμπεριφορές στους ανθρώπους που θα περάσουν από τη ζωή της. Ο φόβος να απελευθερώσει τον ψυχικό της κόσμο θα έχει ως αποτέλεσμα το κλείσιμό της στο καβούκι της, να μην έχει εμπιστοσύνη στο αντρικό φύλο, να μην προσπαθεί να αγγίζει την αγάπη και να φοβάται να αγαπήσει και να προσφέρει απλόχερα τη στοργή της. Το ίδιο ισχύει και στις σχέσεις με τις γυναίκες. Οι προκαταλήψεις της εποχής δείχνουν το σκληρό τους πρόσωπο και αντί να αδιαφορεί για τους άλλους προσπαθεί να τους αποδείξει ότι αξίζει.

Όλη αυτή η συμπεριφορά αποδεικνύει ότι οι ανασφάλειές της την περικύκλωσαν και την εγκλώβισαν σε μία ζωή με ελλείψεις, με συναισθηματικές ελλείψεις. Παρόλα αυτά όμως βλέπουμε τη Μαργαρίτα να μεγαλώνει, να μεταμορφώνεται από μπουμπούκι σε ένα πανέμορφο τριαντάφυλλο και να ωριμάζει μέσα από τα βιώματά της. Προχωρά στη ζωή με συμμάχους τους φίλους της και τα στηρίγματά της, τους άντρες της που την αγάπησαν όσο τίποτα στη ζωή τους. Οι “σφαλιάρες” που θα δεχθεί θα είναι πολλές και αμέτρητες. Αλλά όσο σκληρή και αν είναι η καθημερινότητα, η ίδια θα ψάξει να βρει τις ισορροπίες της και να έρθει αντιμέτωπη με όσα τη φοβίζει, γιατί το πείσμα, η υπομονή και η επιμονή τη δυναμώνουν και τις δίνουν τα εφόδια που χρειάζεται για να προχωρήσει!

Η συγγραφέας, Γίολα Δαμιανού – Παπαδοπούλου, καταφέρνει μέσα από αυτό το μεστό μυθιστόρημά της να ξεπροβάλει αλήθειες, κοινωνικές συμπεριφορές, την ψυχρή στάση των ανθρώπων και κάθε μίσος και κακία που έχει για τον συνάνθρωπό του και την ανέλιξή του. Επίσης, θίγει κοινωνικά θέματα, τα οποία ακόμα μέχρι σήμερα θεωρούνται ταμπού. Τέλος, μας δείχνει ότι μέσα σε αυτόν τον κόσμο του μίσους υπάρχουν άνθρωποι που ξέρουν να προσφέρουν χωρίς να ζητούν και που μπορούν να δώσουν απλόχερα την αγάπη, τη φροντίδα και την παρουσία στην πορεία κάθε πονεμένης ψυχής, απαλύνοντας τον πόνο της με χάρη και τρυφερότητα.

Βασιλική Διαμάντη